

Persontrafikrådets praksis ved administration af busloven

I forbindelse med delegation havde Persontrafikrådet vedtaget retningslinjer for minimumskrav til økonomisk baggrund for imødekommelse af ansøgninger til turist- og bestillingskørsel efter busloven.

FOB nr. 87.199

Udtalt, at det efter buslovens § 13, stk. 1, tilkommer trafikministeren at fastsætte nærmere regler om de kvalifikationer, en ansøger skal opfylde for at få en tilladelse i henhold til loven. Persontrafikrådets retningslinjer var af en sådan karakter, at de burde optages i en bekendtgørelse, udfærdiget af ministeriet i henhold til lovens § 13, stk. 1. Yderligere henvist til, at Persontrafikrådet er et særligt forvaltningsorgan, der ikke er undergivet en ministers sædvanlige instruktions- og tilsynsbeføjelse og derfor heller ikke omfattet af samme politiske ansvarsordning som den ministerstyrede forvaltning.

Henstillet til Trafikministeriet at søge minimumskravene til økonomisk baggrund optaget i ministeriets bekendtgørelse vedrørende busloven.

(J. nr. 1986-1247-511).

Under min behandling af to konkrete klagesager vedrørende busloven fandt jeg det nødvendigt at foretage en nærmere undersøgelse af de krav til økonomisk baggrund, som stilles i praksis ved ansøgninger om tilladelse til turist- og bestillingskørsel efter busloven.

Kravet vedrørende økonomisk baggrund er omtalt i Trafikministeriets bekendtgørelse nr. 620 af 6. december 1978 vedrørende kvalifikationskrav til indehavere af tilladelser til buskørsel. Bekendtgørelsen indeholder en række bestemmelser om de oplysninger, som en ansøgning skal indeholde til brug ved bedømmelsen af, hvorvidt ansøgeren har økonomisk baggrund for at drive busvirksomhed. Bekendtgørelsen indeholder ikke bestemmelser om, hvornår kriteriet om (tilstrækkelig) økonomisk baggrund er opfyldt.

Bekendtgørelsen er udfærdiget i medfør af § 13, stk. 1, i busloven (lov nr. 115 af 29. marts 1978). Bestemmelsen indeholder følgende:

»Ministeren for Offentlige Arbejder fastsætter nærmere regler om de kvalifikationskrav, en ansøger skal opfylde for at få en tilladelse i henhold til denne lov, herunder de krav, der kan stilles til den ansvarlige leder af et selskab m.v., såfremt dette er ansøger, jf. § 12.«

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at Persontrafikrådet den 18. november 1983 godkendte en indstilling fra Direktoratet for Vejtransport, hvorefter direktoratet blev bemyndiget til uden forelæggelse for rådet at afslå ansøgninger i en række tilfælde. Ansøgningerne kunne bl.a. afslås, når »ansøgerens egenkapital er mindre end 80.000 kr.«, eller når »ansøgeren vil være selvkørende vognmand, men der ikke er plads i budgettet til en »løn« til ansøgeren det første år på mindst 60.000 kr.«.

Ved et møde den 11. februar 1986 besluttede rådet efter forslag fra Turistformændenes Landsorganisation at hæve kravet til egenkapital til 125.000 kr., samt »at der i budgettet skal være plads til den til enhver tid gældende chaufførløn for tiden ca. 125.000 kr. til ansøgeren, hvis han selv skal køre som chauffør«.

I en skrivelse af 2. juli 1987 til Persontrafikrådet anmodede jeg om en udtalelse om baggrunden for, at Persontrafikrådet havde fundet på egen hånd at kunne fastsætte de omtalte minimumskrav vedrørende økonomisk baggrund. Jeg henviste til, at det efter bestemmelsen i buslovens § 13, stk. 1, tilkommer ministeren at fastsætte nærmere regler om kvalifikationskrav.

I en skrivelse af 5. februar 1988 bemærkede Persontrafikrådet, at det er rådets opfattelse, at rådets praksis ved vurdering af ansøgernes økonomiske baggrund, hvorunder indgår ansøgernes formue (egenkapital), er i overensstemmelse med Trafikministeriets bekendtgørelse vedrørende kvalifikationskrav til indehavere af tilladelser til buskørsel, ligesom det er rådet, der i henhold til lovgivningen skal træffe afgørelse om udstedelse af tilladelse. Kravet om en vis egenkapital indgår ikke som noget absolut krav i Persontrafikrådets behandling af ansøgninger, idet kravet fraviges, når specielle forhold tilsiger dette.

Efter min gennemgang af sagen udtalte jeg følgende i en skrivelse til Persontrafikrådet:

»Efter buslovens § 13, stk. 1, tilkommer det ministeren for offentlige arbejder, nu trafikministeren, at fastsætte nærmere regler om de kvalifikationer, en ansøger skal opfylde for at få en tilladelse i henhold til loven.

De af Persontrafikrådet vedtagne minimumskrav til ansøgernes økonomiske baggrund er efter min opfattelse bestemmelser af en sådan karakter, at de, for så vidt de ønskes opretholdt, bør optages i en bekendtgørelse, som ministeriet har udfærdiget i henhold til buslovens § 13, stk. 1. Dette gælder, uanset at kravene fraviges, når specielle forhold tilsiger dette. Jeg henviser til, at der er tale om retningslinjer, som normerer borgernes rettigheder i forhold til det offentlige, jf. Justitsministeriets vejledning fra 1987 om udarbejdelse af administrative forskrifter, kapitel 1, pkt. 4.

Det forhold, at Persontrafikrådet er et særligt forvaltningsorgan, der ikke er undergivet en ministers sædvanlig instruktions- og tilsynsbeføjelser - og derfor heller ikke er omfattet af samme politiske ansvarsordning som den ministerstyrede forvaltning - er efter min opfattelse et yderligere forhold, der taler for, at det lovmæssige udgangspunkt fastholdes, det vil sige således, at de nærmere regler om kvalifikationskravene til ansøgerne fastsættes af ministeren.

Jeg har derfor samtidig hermed henstillet til Trafikministeriet at søge bestemmelserne vedrørende de omtalte minimumskrav til økonomisk baggrund, for så vidt de ønskes opretholdt, optaget i ministeriets bekendtgørelse vedrørende busloven.

...«